

ЕТАЖНА СВОЈИНА*)

Како се шира јавност а нарочито стручни кругови интересују по овоме питању, то хоћу да се са неколико речи осврнем на овај предмет, како би преплатници, и остали читаоци Гласника били по овоме питању бар у неколико обавештени.

Ради овога цитираћу резолуцију, која је донета 10 марта 1938 године на месноме скупу секције Београд Удружења Југословенских инжењера и архитекта, а под наизменичним председавањем г. архитекте Јанка Шафарика, председника секције Београд УЈИА и г. инж. Драгомира М. Андоновића, ред. проф. универзитета — председника Клуба геодетских инжењера.

Та резолуција гласи:

„На месноме скупу од 10 фебруара 1938 одржао је предавање у Инжењерском удружењу инж. г. Хаџи Видојковић Миодраг. Како је ова тема заинтересовала ширу јавност, то је по истој одређена дискусија на месноме скупу од 10 марта 1938 године. Референти су на њему били гг.: Ернест Милославић, као грунтоначар; инж. Завиша Поповић, као катастарски инжењер; инж. Иван Здравковић, као архитект; инж. Никола Новаковић, у име Клуба грађевинских инжењера и Др. Лујо Бакотић, пом. Мин. иностраних послова у пензији — као правник.

У дискусији су учествовали и они стручњаци, који су имали по коју корисну примедбу да ставе, као: инж. Бранко Максимовић, архитект-урбаниста; Никола Павловић, Др. Драгољуб Аранђеловић, професор на Правном факултету, инж. Драгомир Трнинић и други.

Месни скуп, пошто је саслушао како предавача тако и референте и остале говорнике, сагласан је са идејом, да је „Етажна својина“ нужна потреба коју треба препоручити па се заложити, да се она што пре озакони.

Ради овога: налаже се Управи, да се постара о изради Законског пројекта и Правилника за увођење „Етажне својине“ у сагласности са свима заинтересованим управама удружења и организација.

*) Доносимо овај информативни чланак да би читаоци гласника били упознати са акцијом по питању етажне својине јер је исто за техничаре несумњиво од интереса. Геометра ово питање интересује и као стручњака јер има везе са премером, катастром и земљишном књигом. Писац у вези са овим наводи „На сваки начин, да је потребно изменити прво закон о катастру и све што из њега следује....“, па би свакако било пожељно за ово чути и аргументацију нарочито јер је познато да су у стручним круговима мишљења подељена и према предњој тврдњи сасвим супротна.

Потребно је умолити Министарски савет, а нарочито надлежну госпуду Министре, да се ово питање што пре реши“.

Сем ове резолуције, коју сам у целости навео, сматрам да је потребно да нагласим, да је одбор за израду законског пројекта већ одређен. Исти је назват: „Одбор за израду предлога за измену Закона који тангирају увођење Етажне својине.“ Чланови тога Одбора од стране Инжењерског удружења јесу: Др. Лујо Бакотић, као претседник одбора; а чланови су: инж. Бранко Максимовић, архитект-урбаниста, инж. Завиша Поповић, катастарски инжењер Градског поглаварства у Београду, Ернест Милославић, чиновник Хипотекарне банке у Београду и Тихомир Ђоковић, водитељ Земљишне књиге у Београду.

Несумњиво је, да се модерне вароши, првенствено у својим центрима, морају да развијају у висину, а не у ширину. Без дискусије је, да је корисно по свакога житеља једнога места да је константно што ближи центру града, како би лако долазио у везу са разним надлештвима. Етажна својина свакако да би омогућила, да се са мало новца дође до хигијенског стана, а не да се целог века плаћају баснословне кирије, које иду на капиталисање само кућевласника. Сем тога, треба напоменути да сви општи трошкови, као што су издаци за канализације, водоводе, електрична осветљења, разне врсте калдрме итд. минимални су само онда када је обим града што мањи.

Да не наводим све многе разлоге, које не само да сам ја у своме предавању навео, већ и остали референти, а којих је велики број; али, да се на њих и овим члањком унеколико потсетимо, да још једанпут на њих прстом укажемо, те да меродавне и сада замолимо, да решење овога питања сматрају као хитно и као потребно.

На сваки начин, да је потребно изменити прво Закон о катастру и све што из њега следује, па заједно са тиме и Закон о будућим баштинским књигама израдити, као и преиначити све оне новеле у другим постојећим Законима који Етажну својину не гарантују или јој у неколико сметају.

Дакле, што се тиче премера и регистровања, оно ће бити у оба смисла: хоризонтан и вертикалан. У нашој науци ова су два појма одавна позната и за нас не представљају ништа ново. Према томе, наглашавам треба диференцирати засебним прописима премер и регистровање хоризонтаног и вертикалног власништва. Ово друго, вертикално власништво може бити и над и под земљом. Односно, над земљом је ово, данашње звано Етажно питање а под земљом су сви рудокопи и друге подземне грађевине, као: тунели, разна склоништа, магацини, подруми, гараже итд.

Потребне су нам примене родољубивих мотива и префињених социјалних осећања у модерном и демократском. Законодавству у интересу економног развитка нашега ситнога човека. У наше доба, када су не само појединци, већ и народи упућени једни на друге не може нико оспоравати прешност решења овога проблема.

РАД УДРУЖЕЊА

СА СКУПШТИНЕ СЕКЦИЈЕ БЕОГРАД

У прошлом броју Гласника донели смо извештај о току скупштине Секције Београд. Да би овај извештај био потпун, доносимо сада говор г. Др. Звонимира Краља, начелника Одељења катастра и државних добара у коме су изнети значајни моменти о раду геометара нарочито на новом премеру, а који гласи:

„Користим ову прилику по љубазном позиву секцијске управе да ословим обилно посећени скуп геометара нарочито оних са новог премера. Јер заузети својим дужностима и пословима ретко се можемо састати у толиком броју.

Премда сам члан београдске секције и вероватно између овде присутних један од најстаријих чланова Удружења геометара и геодета Краљевине Југославије, дозволићете ми да због свог одговорног положаја говорим као гост, ван дневног реда.

Поред дружељубља, солидарности и колегијалности, коју манифестују један овакав збор људи исте струке већ сам по себи, ви ћете расправљати и о свом животу и раду. Моја је пак жеља да пред вас изнесем слику рада на детаљном катастарском премеру, како се она образује као целина, и да вам дам извесна обавештења, за која није уобичајено да се дају у службеној преписци или у усменој службеној форми. Надам се да ће од тога имати користи и служба и службеници.

Можда вам је познато да један или два пут годишње одлазим у Праг по пословима државних добара. Ове прилике користим увек да се упознам са стањем катастарских радова код братског нам чехословачког народа као и другим радовима који су с тиме у вези. Пре годину дана зажелело сам да видим *Zemske desky* које се сматрају претечама данашње земљишне књиге. Видео сам их некад пре 30 година као студент у неком надлештву кад нисам ни знао да ћу готово цео живот имати са њима посла. Данас су оне смештене у слободној Чехословачкој републици у државној архиви — лепој модерној палати престонице. У трезорима подрума те палате чувају се најдрагоценија документа чешке историје из времена Карла IV, Јана Хуса, 30-то годишњег рата и др., а у I спрату исте палате чувају се у жељезним ормарима оригинални катастарски планови, како они снимљени графичком методом која су већ ван употребе, тако исто и нови планови чије копије служе одржавању катастра и као земљишно-књижне мапе. Хоћу да упозорим како један напредан и културан народ цени рад руку геометрових, стављајући његова дела под исти кров и на исто почасно место, као најдрагоценије државне документе.

Међу разноврсним задацима и пословима катастра, остаје и остаће новом премеру првенствено значење. Он је камен темељац катастру, земљишној књизи, аграрним операцијама и многој другој јавној и приватној привредној делатности. Због тога морају његови подаци бити